

Päiväys: 1.3.2017

Edellinen päiväys: -

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi

Menu Käsiastianpesuaine 1L

Tunnuskoodi

Reach-rekisteröintinumero

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus

Astianpesuaine. Ainoastaan ammattimaiseen käyttöön/teolliseen käyttöön.

Toimialakoodi

N812 Siivouspalvelut

Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen

Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja

Kesko Oyj / valmistuttaja

Katuosoite

Satamakatu 3

Postinumero ja -toimipaikka

00016 KESKO

Postilokero

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

+358 10 5311

Telefax

+358 9 170 220

Sähköpostiosoite

timo.kivi@kesko.fi

Y-tunnus

0109862-8

1.4. Häätäpuhelinnumero

09 - 471 977 (suora) tai 09 - 4711 (vaihde)
Myrkytystietokeskus, PL 790 (Tukholmankatu 17)
00029 HUS

Yleinen hätänumero 112

2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Eye Irrit. 2 - H319

2.2 Merkinnät

Huomiosana: VAROITUS

Sisältää: -

Vaaralausekkeet

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Turvalausekkeet

P280 Käytä silmiensuojainta.

P305 + P351 + P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista mahdolliset piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

P337+P313 Jos silmä-ärsytys jatkuu: Hakeudu lääkäriin.

2.3 Muut vaarat

Ei tiedossa

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Vaaraa aiheuttavat aineosat

CAS/EY-numero ja rekisteröintinumero	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
CAS 68891-38-3 EY 500-234-8 REACH-rek.nro: 01-2119488639-16	Alkoholit, C12-14, etoksyloidut, sulfaatit, natriumsuolat (Natriumlaurylieetterisulfaatti)	5 – < 10 %	Skin Irrit. 2 - H315, Eye Dam. 1 - H318, Aquatic Chronic 3 - H412
CAS 147170-44-3 EY 931-333-8 REACH-rek.nro: 01-2119489410-39	1-propaaniamiinium, 3-amino-N-(karboksimeetyli)-N, N-dimeetyli-, N-(C8-18 (parilliset) ja C18 tyydyttymätön asyyli) johdannaiset, hydroksidit, sisäiset suolat (Alkyylamidopropylibetaini)	1 – < 5 %	Eye Dam. 1 - H318, Aquatic Chronic 3 - H412
CAS 166736-08-9	2-propyyliheptanoli, etoksyloitu, propoksyloitu	1 – < 5 %	Acute Tox. 4 - H302, Eye Dam. 1 - H318

Seoksen kuvaus:

Alkoholeihin ja pinta-aktiivisiin aineisiin perustuva vesipitoinen seos. Tuote sisältää säilöntäaineena 1,2-bentsisotiatsol-3(2H)-onia (cas 2634-33-5) ja 2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onia (cas 2682-20-4) < 0,005 %.

Luettelo vaaralausekkeista kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Epävarmoissa tilanteissa tai oireiden jatkuessa on hakeuduttava lääkärin hoitoon. Näytä lääkärille tämä käyttöturvallisuustiedote tai tuotteen etiketti.

Hengitys: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lämpimänä ja lepoasennossa, jossa on helppo hengittää. Jos oireet jatkuvat tai ovat vakavia, toimita lääkäriin.

Iho: Riisu tahrinutun vaatetus ja kengät. Huuhto iho vedellä ja jos mahdollista pese vedellä ja saippualla. Jos altistuminen merkittävää, hakeudu lääkäriin.

Roiskeet silmiin: Huuhtelee runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan (poista piilolinssit mikäli mahdollista) pitäen silmäluomia erillään. Toimita välittömästi lääkäriin. Silmien sulkemista ja hieromista tulee välttää. Näytä lääkärille tämä käyttöturvallisuustiedote tai tuotteen etiketti.

Nieleminen: Ei saa oksentuttaa. Jos potilas oksentaa, pää on pidettävä pystyssä aspiraatiovaaran välttämiseksi. Pidä ainetta nieltyä levossa. Huuhtelee suu ja nielu, koska on olemassa mahdollisuus, että ne ovat vahingoittuneet nielemisen yhteydessä.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

- 4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**
Ei erityisohjeita.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Jauhesammutin (ABC-jauhe). Sammutusaineena ei suositella käytettäväksi vettä tai vesisumua.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei aiheuta palovaaraa normaaleissa varastointi-, käsittely- ja käyttöolosuhteissa. Kuumenemisen tai palamisen yhteydessä voi muodostua myrkyllisiä yhdisteitä.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Paineilmahengityslaitte ja suojapuku. Toimi sisäisen pelastussuunnitelman ja onnettomuus- ja muissa hätätilanteissa toimimista koskevien ohjeiden mukaisesti. Poista kaikki sytytyslähteet, jos sen voi tehdä turvallisesti. Jäähdytä tulelle alttiina olevia säiliöitä. Älä päästä sammutusvesiä tai sammutuksessa käytettyjä tuotteita ympäristöön tai viemäriin.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1. Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Eristä vuoto, jos se on turvallista tehdä. Käytä henkilösuojaimia (ks. kohta 8). Evakuoï alue. Estä asiattomien pääsy vaara-alueelle.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estä tuotteen pääsy vesistöön, viemäriin tai maaperään. Imetty tuote on säilöttävä suljettaviin säiliöihin. Ilmoita mahdollisesta vahingosta paikalliselle ympäristöviranomaiselle.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Imeytä vuoto inerttiin imeytysaineeseen (esim. hiekka, piimaa, kaupallinen imeytysaine) ja kerää imeytysaine tiiviisti suljettaviin astioihin hävittämistä varten. Älä imeytä ainetta sahajauhoon tai muuhun tulenarkaan imeytysaineeseen.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Ohjeet käsittelystä ja varastoinnista kohdassa 7.

Ohjeet suojarusteista kohdassa 8.

Ohjeet jätteen käsittelystä kohdassa 13.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Säilytysastiat on pidettävä ilmatiiviisti suljettuina. Pidä työskentelypiste hyvässä järjestyksessä ja puhtaana. Varaudu valumiin ja tuotejämiin, hävitä ne turvallisella tavalla (kohta 6). Vältettävä vapaata valumista säilytysastiasta. Kaato astiasta toiseen on suositeltavaa tehdä hitaasti, jotta vältetään syttyviin tuotteisiin mahdollisesti vaikuttavien sähköstaattisten varausten muodostuminen. On suositeltavaa pitää tuotteen läheisyydessä imeytysainetta. Ohjeet suojarusteista kohdassa 8. Työskentelypisteiden läheisyydessä on suositeltavaa olla silmähuuhtelupiste ja hätäsuihku (Standardit: ANSI Z358-1 ISO 3864-1:2002, DIN 12 899 ISO 3864-1:2002).

Noudata kemikaalien käsittelyssä tavanomaisia varotoimia ja hyvää työhygieniää. Älä syö, juo tai tupakoi työskennellessäsi. Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päättyessä.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytä lämpötilassa 5 – 35°C. Säilytä erillään elintarvikkeista ja rehuista. Vältettävä lämpö- ja säteilylähteitä. Estä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.

Yhteensopimattomat materiaalit ks. kohta 10.5.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Ei ilmoitettu.

---

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

Ei soveltuvia altistumisen raja-arvoja.

Muut raja-arvot

Ei tiedossa.

DNEL

Aineosien tietoja:

Alkoholit, C12-14, etoksyloidut, sulfaatit, natriumsuolat

Työntekijät, ihon kautta, krooninen, systeemiset vaikutukset 2750 mg/kg

Muu väestö, ihon kautta, krooninen, systeemiset vaikutukset 1650 mg/kg

Työntekijät, hengitysteitse, krooninen, systeemiset vaikutukset 175 mg/m³

Muu väestö, hengitysteitse, krooninen, systeemiset vaikutukset 52 mg/m³

Muu väestö, suun kautta, krooninen, systeemiset vaikutukset 15 mg/kg

PNEC

Aineosien tietoja:

Alkoholit, C12-14, etoksyloidut, sulfaatit, natriumsuolat

Jätevedenpuhdistamo 10000 mg/l

Maaperä 0,946 mg/kg

Satunnaiset päästöt 0,071 mg/l

Makea vesi 0,24 mg/l

Merivesi 0,024 mg/l

Sedimentti (makea vesi) 5,45 mg/kg

Sedimentti (merivesi) 0,545 mg/kg

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

-

Henkilökohtaiset suojavarusteet

Tässä annetut ohjeet koskevat tuotetta sellaisenaan. Laimennettua tuotetta koskevat turvamenettelyt voivat vaihdella riippuen laimennusasteesta, käytöstä, käytettävästä menetelmästä, jne.

Silmien tai kasvojen suojaus

Käytä tiiviitä suojalaseja, mikäli on roiskeiden vaara.

Ihonsuojaus

Käytä asianmukaista suojavaatetusta. Pitkäkestoisessa ammatillisessa/teollisessa käytössä suositellaan käytettävän CE III- suojavaatetusta standardien EN ISO 6529: 2001, EN ISO 6530: 2005, EN ISO 13688: 2013, EN 464: 1994 mukaisesti. Vaihda heti suojavaatetus, joissa näkyy kulumisen merkkejä.

Käsien suojaus

Käytä sopivia tuotetta läpäisemättömiä suojakäsineitä. Pitkäkestoisessa ammatillisessa/teollisessa käytössä suositellaan käytettävän CE III -suojakäsineitä standardien EN 420 ja EN 374 mukaisesti. Läpäisy aika on selvitettävä valmistajalta ja sitä on noudatettava. Vaihda heti suojakäsineet, joissa näkyy kulumisen merkkejä.

Hengityksensuojaus

Mikäli ilmanvaihto ei riitä pitämään aineosien pitoisuuksia annettujen raja-arvojen alapuolella tai muodostuu sumua, käytä hengityksensuojainta.

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Älä päästä suuria määriä tuotetta vesistöön, maaperään tai viemäriin.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto	Neste (20 °C).
Haju	Ei tietoa.
Hajukynnys	Ei tietoa.
pH	7
Sulamis- tai jäätymispiste	Ei tietoa.
Kiehumispiste ja kiehumisalue	100 °C, normaalipaine.
Leimahduspiste	> 60 °C, ei helposti syttyvä.
Haihtumisnopeus	Ei tietoa.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei tietoa.
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	Ei tietoa.
Höyrynpaine	Ei tietoa.
Höyryntiheys	Ei tietoa.
Suhteellinen tiheys	1,04 (20 °C). Tiheys (20 °C) 1040 kg/m ³ .
Liukoisuus (liukoisuudet)	Liukenee veteen.
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	Ei tietoa.
Itsesyttymislämpötila	Ei tietoa.
Hajoamislämpötila	Ei tietoa.
Viskositeetti	Ei tietoa.
Räjähävyys	Ei räjähtävä.
Hapettavuus	Ei hapettava.

9.2. Muut tiedot

Ei ilmoitettu.

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1. Reaktiivisuus**

Ei reaktiivinen ohjeiden mukaisissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Ohjeiden mukaisissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa stabiili.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei vaarallisia reaktioita ohjeiden mukaisissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Ei tiedossa vältettäviä olosuhteita huoneenlämmössä.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapot, vahvat emäkset.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Normaaleissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa vaarallisia hajoamistuotteita ei synny.

Hajoamisolosuhteista riippuen hajoamisen seurauksena voi vapautua monimutkaisia kemiallisten aineiden seoksia: hiilidioksidia (CO₂), hiilimonoksidia ja muita orgaanisia yhdisteitä.**11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT****11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Välitön myrkyllisyys**

Tästä nimenomaisesta tuotteesta ei ole saatavilla toksikologisia tietoja.

Tuotetta ei ole luokiteltu välittömän myrkyllisyyden perusteella.

Aineosien tietoja:

2-propyyliheptanoli, etoksyloitu, propoksyloitu:

LD50 (suun kautta) = 500 mg/kg (ATEi)

1-propaaniamiinium, 3-amino-N-(karboksimeetyli)-N,N-dimetyyli-, N-(C8-18 (parilliset) ja C18 tyydyttymätön asyyli) johdannaiset, hydroksidit, sisäiset suolat:
LD50 (suun kautta, rotta) = 2430 mg/kg

Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Testitulokset:

DetNet/[336] referenssiformula: Isolated Chicken Eye Test (OECD TG 438) + histopatologiset tutkimustulokset. Tulos: Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Herkistyminen

Tuotetta ei ole luokiteltu herkistäväksi.

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Tuotetta ei ole luokiteltu syöpää aiheuttavaksi, perimää vaurioittavaksi tai lisääntymiselle vaaralliseksi.

Elinkohtainen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Tuotetta ei ole luokiteltu elinikohtaisen myrkyllisyyden perusteella.

Aspiraatiovaara

Tuotetta ei ole luokiteltu aspiraatiovaaran perusteella.

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Ei ilmoitettu.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1. Myrkyllisyys

Tästä nimenomaisesta tuotteesta ei ole saatavissa ympäristötietoja. Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi. Älä päästä suuria määriä tuotetta vesistöön, maaperään tai viemäriin.

Aineosien tietoja (välitön myrkyllisyys):

Alkoholit, C12-14, etoksyloidut, sulfaatit, natriumsuolat:

LC50 (kalat, Danio rerio, 96h) = 7,1 mg/l

EC50 (vesikirput, Daphnia magna, 48h) = 7,4 mg/l

EC50 (levät, Scenedesmus subspicatus, 72h) = 27 mg/l

1-propaaniamiinium, 3-amino-N-(karboksimeetyli)-N,N-dimetyyli-, N-(C8-18 (parilliset) ja C18 tyydyttymätön asyyli) johdannaiset, hydroksidit, sisäiset suolat:

EC50 (vesikirput, Daphnia magna, 48h) = 20 mg/l

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Valmisteen sisältämät pinta-aktiiviset aineet täyttävät pesuaineista annetussa asetuksessa (EY) N:o 648/2004 määritetyn biohajoavuuden kriteerin. Tiedot, joihin tämä väite perustuu, ovat jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten käytössä ja ne näytetään pyynnöstä pyynnön esittäneelle tai pesuaineiden valmistajalle.

Aineosien tietoja:

Biohajoavuus (pitoisuus, aika, % biohajoava)

Alkoholit, C12-14, etoksyloidut, sulfaatit, natriumsuolat:

10,5 mg/l; 28 vrk; 100 %

1-propaaniamiinium, 3-amino-N-(karboksimeetyli)-N,N-dimetyyli-, N-(C8-18 (parilliset) ja C18 tyydyttymätön asyyli) johdannaiset, hydroksidit, sisäiset suolat:

10 mg/l; 28 vrk; 82 %

12.3. Biokertyvyys

Aineosien tietoja:

Biokertyvyyspotentialiaali (BCF, potentiaali)

1-propaaniamiinium, 3-amino-N-(karboksimeetyli)-N,N-dimetyyli-, N-(C8-18 (parilliset) ja C18 tyydyttymätön asyyli) johdannaiset, hydroksidit, sisäiset suolat:
71, kohtalainen

- 12.4. **Liikkuvuus maaperässä**
Liukenee veteen.
- 12.5. **PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Ei tiedossa.
- 12.6. **Muut haitalliset vaikutukset**
Ei tiedossa.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1. **Jätteiden käsittelymenetelmät**
Tuote on vaarallista jätettä. Hävitettävä kansallisten ja paikallisten virallisten säädösten mukaisesti. Suuria määriä ei saa päästää viemäriin tai maaperään.
- Tuotteen jätenumero (EWC):
20 01 29* Pesu- ja puhdistusaineet, jotka sisältävät vaarallisia aineita.
Jätteen vaaraominaisuusluokka: HP4 Ärsyttävä — ihoärsytys ja silmävauriot

14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1. **YK-numero**
Tuotetta ei ole luokiteltu kuljetuksen suhteen.
- 14.2. **Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi**
-
- 14.3. **Kuljetuksen vaaraluokka**
-
- 14.4. **Pakkausryhmä**
-
- 14.5. **Ympäristövaarat**
-
- 14.6. **Erityiset varotoimet käyttäjälle**
-
- 14.7. **Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**
Ei sovelleta.

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1. **Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
EY:n pesuaineasetus (648/2004/EY)
- 15.2. **Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Tuotteelle ei ole tehty kemikaaliturvallisuusarviointia.

16. MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

-

Lyhenteiden selitykset

DNEL: Derived No-Effect Level: johdettu vaikutukseton altistumistaso

EC50: Effective concentration: pitoisuus, joka tappaa tai tekee liikkumattomiksi 50 % koe-elioistä

LC50: Lethal concentration: pitoisuus, joka tappaa 50 % koe-elioistä

LD50: Lethal dose: annos, joka tappaa 50 % koe-elioistä
PNEC: Predicted No-Effect Concentration: arvioitu vaikutukseton pitoisuus

Tietolähteet

Valmistajan käyttöturvallisuustiedote 1.2.2017 ja tiedot tuotteen koostumuksesta.

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luokituksen arvioinnissa on käytetty asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP/GHS] mukaista yhteenlaskumenetelmää sekä DetNet referenssiformuloita.

Rekisteröidyt erityiset pitoisuusrajat:

Alkoholit, C12-14, etoksyloidut, sulfaatit, natriumsuolat (CAS 68891-38-3)

Pitoisuus (%) ≥ 10

Vaaraluokat: Eye Dam. 1, H318

Pitoisuus (%) $\geq 5 - < 10$

Vaaraluokat: Eye Irrit. 2, H319

1-propaaniamiinium, 3-amino-N-(karboksimeetyli)-N,N-dimetyyli-, N-(C8-18 (parilliset) ja C18 tyydyttymätön asyyli) johdannaiset, hydroksidit, sisäiset suolat (EY 931-333-8)

Pitoisuus (%) > 10

Vaaraluokat: Eye Dam. 1, H318

Pitoisuus (%) $> 4 - \leq 10$

Vaaraluokat: Eye Irrit. 2, H319

Luettelo vaaralausekkeista

H302	Haitallista nieltynä.
H315	Ärsyttää ihoa.
H318	Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H412	Haitallista vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Työntekijöiden koulutus

Lue käyttöohjeet ja käyttöturvallisuustiedote.